

REGLUGERÐ

um eftirlit með sáðvöru.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Gildissvið.

Í reglugerð þessari er kveðið á um skilyrði fyrir framleiðslu, innflutningi og sölu sáðvöru af þeim tegundum sem eru talðar upp í 1. viðauka með reglugerð þessari og notuð eru sem sáðvara.

2. gr.

Skilgreiningar.

Merking orða er í reglugerð þessari sem hér segir:

Sáðvara: Allt nytjajurtafræ sem er ætlað til garðræktar, túnræktar, grasflatagerðar, grænfóðurræktar, komræktar, landgræðslu, iðnaðar eða til frekari fræræktar og er undir opinberu gæðaeftirliti.

Sáðkorn: Sáðvara eftirtalina korntegunda: Hafrar (*Avena sativa*), bygg (*Hordeum vulgare*), rúgur (*Secale cereale*), hveiti (*Triticum aestivum*), rúghveiti (*X Triticosecale*).

Stofn: Viðurkenndur hópur plantna innan plöntutegundar sem er mælanlega frábrugðinn öðrum hópum sömu tegundar og sem heldur sérkennum sínum við fjölgun með fræjum. Skrá yfir viðurkennda stofna á alþjóðamarkaði er gefin út af OECD.

Framleiðslueining: Tiltekið magn sáðvöru af sama stofni og sem er áþekkt hvað uppruna og gæði varðar. Framleiðslueiningarnar eru gæðaprófaðar sem ein heild: hvað varðar smágerðar frælegundir (þar sem fræin eru minni en hveitifræ) eins og flest grasfræ o.fl., má þyngdin ekki fara meira en 5% yfir 10 tonn og hvað varðar stórgerðar frælegundir (þar sem fræin eru jafnstór eða stærri en hveitifræ), eins og bygg, hafrar, rúgur, ertur, flækjur, baunir o.fl., má þyngdin ekki fara meira en 5% yfir 25 tonn. Allar framleiðslueiningar skulu merktar með eigin númeri.

Rekstrareining: Með rekstrareiningu er átt við allt land sem nýtt er til ræktunar sáðvöru. Rekstrareining getur náð yfir fleiri en eitt jarðar- og notkunamúmer og leiguland.

Ræktunarjörð fyrir grundvallarfræ (f. sáðkorni eingöngu): Með ræktunarjörð fyrir grundvallarfræ er átt við jarðir sem eru sérstaklega viðurkenndar af aðfangaeftirlitinu til að rækti grundvallarfræ í sáðkorni.

Plöntuskodun: Opinbert eftirlit með ræktunarsvæðum meðan á vaxtartíma bilmilum stendur.

Sarianburðarræktun: Ræktun á stofnum á vegum aðfangaeftirlitsins til að kanna, á vaxtartímanum, hreinleika og einsleitni stofna og smitsjúkdóma sem berast með fræjum.

Leiðuhreinsun: Þurrkun, hreinsun, bæsun eða önnur meðhöndlun sáðkorns í atvinnuskyni.

Eftirlit rannsóknastofu: Gæðaprófanir með framleiðslueiningum fullhreinsaðra sáðvara sem fram fer á vegum aðfangaeftirlitsins.

Framleiðsla: Ræktun, hreinsun, þökkun, merking o.s.frv.

Sala: Sala í verslun, á markaði, uppboði eða sölutilboð í fjölmölum, gegnum áskrift, verðlista eða á annan viðurkenndan hátt.

Söluútmabil: Tímabiloð frá 1. október til 30. september ári eftir ræktun.

Flokkur: Sáðvara sem er flokuð eftir skilgreindum kröfum með tilliti til fjölgunar og gæða. Í þessari reglugerð er sáðvörum skipt í flokka F, P, B og C, auk D í sáðkorni, St í garðyrkjufraei og L fyrir landgræðslufræ. Í undantekningartilvikum og í tengslum við innflutning má einnig nota EB-flokkinn, „sölufræ“. Sáðvara sem er viðurkennnd samkvæmt einhverjum þessara flokka telst flokkað.

Ættliður: Ræktunarar sáðvöru i viðkomandi flokki. Ættliðarmerkugin er táknuð í þessari reglugerð með tölu (fjölda ræktunarará) aftan við flokksmerkinguna.

Kynbótafræ (flokkur F): Sáðvara sem stofneigandi eða umboðsmaður hans notar til viðhalds á stofni eða til ræktunar á grundvallarfræ eða stofnfræ.

Grundvallarfræ (flokkur P): Sáðvara sem er notuð til framleiðslu á stofnfræi og er á ábyrgð stofneiganda og uppfyllir kröfur sem gerðar eru til grundvallarfræs.

Stofnfræ (flokkur B): Sáðvara sem notuð er til frekari fræframleiðslu og er undir opinberu eftirliti. Stofnfræ er ræktad frá grundvallarfræ sem stofneigandi eða umboðsmaður hans leggur til, eða frá kynbótafræi sem fullnægir kröfunum sem eru gerðar til grundvallarfræs og er ræktad með samþykki stofneiganda. Stofnfræ verður að uppfylla gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins stofnfræ.

Vottað fræ (flokkur C): Sáðvara sem:

- sáð er til með grundvallarfræ ef stofneigandi krefst þess eða er ræktad frá stofnfræi eða vottuðu fræ af fyrsta ættlið (C1) og uppfyllir gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins vottað fræ;
- ætlað er til sölu sem sáðvara til almennra neytenda eða til framleiðslu á vottuðu fræ af öðrum ættlið (C2), stöðluðu garðyrkjufraei (St) eða sáðkorni í flokki D.

Vottað sáðkorn - 1. ættliður af byggi, höfnum og hveiti (flokkur C1): Sáðkorn sem sáð er til með stofnfræi eða með grundvallarfræi og uppfyllir gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins vottað sáðkorn - 1. ættliður.

Vottað sáðkorn - 2. ættliður af byggi, höfnum og hveiti (flokkur C2): Sáðkorn sem sáð er til með vottuðu sáðkorni af 1. ættlið, með stofnfræi eða grundvallarfræi og uppfyllir gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins vottað sáðkorn - 2. ættliður.

Vottað sáðkorn af 2. ættlið er ekki hægt að nota til frekari ræktunar á sáðkorni sem sætir opinberu eftirliti.

Vottað sáðkorn af rúgi (C): Sáðkorn sem sáð er til með stofnfræi eða grundvallarfræi og uppfyllir gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins vottað sáðkorn. Vottað sáðkorn af rúgi er ekki hægt að nota til frekari ræktunar á sáðkorni sem sætir opinberu eftirliti.

Sáðkorn af byggi, höfnum og hveiti (flokkur D): Sáðkorn sem sáð er til með vottuðu sáðkorni af 1. ættlið, með stofnfræi eða grundvallarfræi og uppfyllir gæðakröfur sem eru gerðar til flokks D. Sáðkorn af flokki D er ekki hægt að nota til frekari ræktunar á sáðkorni sem sætir opinberu eftirliti.

Sáðkorn af rúgi (flokkur D): Sáðkorn sem sáð er til með stofnfræi eða grundvallarfræi og uppfyllir gæðakröfur sem eru gerðar til flokks D. Sáðkorn af flokki D er ekki hægt að nota til frekari ræktunar á sáðkorni sem sætir opinberu eftirliti.

Staðlað fræ (flokkur St): Garðyrkjufraei sem er einkum ræktad með plöntuframleiðslu í huga. Staðlað fræ verður að uppfylla gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins staðlað fræ.

Landgræðslufræ (flokkur L): Fræ sem er safnað eða ræktad á Íslandi og er ætlað til landgræðslu. Landgræðslufræ verður að uppfylla gæðakröfur sem eru gerðar til flokksins landgræðlsufræ.

einingum sem eru notaðar við ræktunina til að fylgjast með því að einingarnar uppfylli skilyrði fyrir viðurkenningu (8. viðauki). Sérmenntað starfsfólk skal annast skoðunina.

Aðfangaeftirlitið getur eftir því sem með þarf haft eftirlit með plöntustofnum af grundvallafræi og stofnfræi.

Aðfangaeftirlitnu er heimilt að skoða rekstrareiningu, rými og húsnæði sem er notað til geymslu og meðhöndlunar á sáðvöru sem er undir opinberu eftirliti.

9. gr.

Fyrirframflokkun.

Þegar plöntuskoðunin og samanburðarræktunin hefur farið fram tilkynnir að langaeftirlitið skriflega um niðurstöðurnar. Hafi kröfumar verið uppfylltar er veitt bráðabirgðaleyfi til ræktunar á akrinum í þeim flokki sem um ræðir. Ef ekki er unnt að veita slikt leyfi er gefin út skrifleg tilkynning um ástæðuna/ástæðurnar fyrir synjuninni (8. viðauki).

III. KAFLI

Gæðaeftirlit og merkingar.

10. gr.

Gæðakröfur.

Sáðvara af viðurkenndum stofni telst því aðeins söluhæft á Íslandi að hún uppfylli gæðakröfur í 2. viðauka.

Aðfangaeftirlitið getur heimilað sölu úr flokkunum grundvallafræi og stofnfræi enda þótt kröfum um spírunarhæfni sé ekki fullnægt, að því tilskildu að nota eigi fræði til frekari fjölgunar og seljandi gefi réttar upplýsingar um spírunarhæfni við sölu.

Heimila má sölu á garðyrkjufraei, án þess að ræktunareftirlit hafi farið fram, sem stöðluðu fræi (St) ef það fullnægir kröfum um einsleitni og hreinleika og uppfyllir gæðakröfur 2. viðauka. Sýni niðurstöður eftirlitsins að framleiðslueiningin uppfyllir ekki gæðakröfurnar í 2. viðauka má ekki selja hana á EES-svæðinu.

11. gr.

Sýnataka og greining.

Aðfangaeftirlitið skal taka sýni úr framleiðslueiningunum til eftirlits á rannsóknarstofu og sámanburðarræktunar. Að ræktunartímanum loknum gefur aðfangaeftirlitið út samantekt um niðurstöður ræktunar sem fer fram undir opinberu eftirliti.

Kaupandi sáðvöru, sem er framleidd undir opinberu eftirliti, á rétt á upplýsingum frá sáðvöruversluninni eða aðfangaeftirlitnu um niðurstöður eftirlits með viðkomandi framleiðslueiningu.

12. gr.

Merkingar.

Þó sölu skal hver pakkning, að frátoldum smápakkningum A, B, C og D og smápakkningum og skammtapakkningum, merkt með opinberum hætti samkvæmt A- og B-hluta í I. þætti 3. viðauka.

Pakkningar með fræi af eftirfarandi tegundum skal merkja með hlíðsjón af d-lið IV. hluta 3. viðauka: berjum, ávöxtum, skrúgarðaplöntum, kryddplöntum, lækningajurtum og skrautjurtum.

Aðfangaeftirlitið sér til þess að pakkningarnar séu merktar. Við opinbera merkingu má nota límmiða, áfestan merkimiða eða skrifa beint á umbúðirnar.

13. gr.

Vörulýsingar.

Allar pakkningar skulu vera með vörulýsingum sem uppfyllir kröfu C-hluta I. þáttar eða II. þáttar í 3. viðauka. Sé vörulýsingin ekki á íslensku skal íslensk þýðing fylgja með við sölu.

14. gr.

Ógilding.

Sýni niðurstöður eftirlitsins sem kveðið er á um í 1. mgr. 11. gr. að framleiðslueiningin uppfyllir ekki gæðakröfur 2. viðauka skal aðfangaeftirlitið sjá til þess að merkingin verði fjarlægd. Hægt er að heimila útflutning á sáðkorni að því tilskildu að það uppfylli gæðakröfurnar í 2. kafla 2. viðauka. Aðfangaeftirlitið skal sjá til þess að sett verði ný merking á eininguna.

15. gr.

Sérmerkingar.

Pakkningar sem eru viðurkenndar samkvæmt 2. mgr. 3. gr. skulu merktar með orðunum „Sáðvara til útflutnings“.

Kröfurnar sem eru settar fram í 12. gr. gilda ekki um pakkningar sem eru seldar samkvæmt undantekningarreglugrunnum í 2. mgr. 5. gr. Pakkningar með sáðvörunni sem eru seldar með vísindalegar athuganir eða kynbætur í huga skulu bera sérstakar merkingar sem uppfylla kröfur a-liðar IV. þáttar í 3. viðauka.

Pakkningar með kynbótafræi sem á að nota sem sáðvöru til ræktunar á grundvallafræi skulu bera merkingar sem uppfylla kröfu b-liðar IV. þáttar í 3. viðauka.

Pakkningar með grundvallafræi og stofnfræi sem er viðurkennt samkvæmt 2. mgr. 10. gr. skulu merktar í samræmi við kröfurnar í 12. gr. og skal þeim jafnframt fylgja vörulýsing þar sem rétt spírunarhæfni er tilgreind.

16. gr.

Innsigli.

Við sölu skal hver pakkning vera innsigluð. Aðfangaeftirlitið skal sjá til þess að innsiglið sé traust. Innsiglið skal vera þannig gert að það eyðileggist þegar pakkningin er opnuð.

17. gr.

Sölutímabil.

Flokkadá framleiðslueiningu má einungis selja á sölutímabili sáðvörunnar. Flokkun framleiðslueiningar eða hluta hennar getur dregist fram yfir sölutímabilið, enda uppfylli framleiðslueiningin áfram kröfu um spírunarhæfni. Aðfangaeftirlitið skal annast sýnatökum til að rannsaka spírunarhæfni að nýju auð þess að annast nauðsynlegar viðbótarmerkingar.

Aðfangaeftirlitið getur tekið sýni og sett viðbótarmerkingu með það í huga að fram lengja sölutímabilið áður en útgefíð sölutímabil sem innsiglað er á rennur út, enda telji aðfangaeftirlitið það forsvaranlegt með tilliti til þess að unnt sé að treysta því að

eftirlitsniðurstaðan haldi áfram að endurspeglar gæði framleiðslueiningar á þeim tíma sem sala fer fram.

IV. KAFLI
Sérákvæði.
18. gr.
Fræblöndur.

Blanda má saman flokkuðum framleiðslueiningum gras- og smárafræs af mismunandi tegundum og stofnum og selja sem „fræblöndur“.

Blanda má flokkuðu sáðkorni af mismunandi afbrigðum sömu tegundar saman og selja sem sáðkornsblöndu. Aðfangaftirlitið setur nánari reglur um framleiðslu sáðkornsblaðanda.

19. gr.

Framleiðslueiningar og pakkningar.

Framleiðslueiningum sáðvöru í flokkunum grundvallarfræ, staðlað fræ, stofnfræ og vottad fræ með opinberum merkingum og innsigli má skipta niður og selja þær sem smápakkningar, skammtapakkningar eða sérpakkningar af gerðunum A, B, C og D skv. II. hluta 3. viðauka án opinberra merkinga og innsiglis.

Begar fyrirframflokkun sáðkorns er lokið (sbr. 9. gr.) getur sáðvöruverslunin blandað sartum framleiðslueiningum úr sama flokki.

Smápakkningar og skammtapakkningar skulu merktar samkvæmt kröfum þáttar A eða C í II. hluta eða d-lið í IV. hluta 3. viðauka. Verslunin skal sjá um að innsigla smápakkningar og skammtapakkningar, sbr. 16. gr. Smápakkningar má selja til loka greiningartímabilsins. Skammtapakkningar má selja til loka næsta tímabils á eftir greiningartímabilinu.

Sérpakkningar A, B, C og D skulu bera vörulýsingu á íslensku eða vera með prentaðar eða stimplaðar áritanir utan á umbúðunum. Vörulýsingin skal uppfylla kröfur II. kafla 3. viðauka. Ef um gagnsæjar umbúðir er að ræða má leggja vörulýsinguna inn í pakkninguna.

Verslunin skal sjá um að innsigla pakkninguna í samræmi við 16. gr. Pakkningu C skal einungis selja með frekari frærækt í huga. Pakkning D skal einungis boðin til sölu á Íslandi. Pakkningar með sáðvöru má selja til loka næsta tímabils á eftir greiningartímabilinu.

Framlengja má sölu framleiðslueininga sáðvöru eða hluta þeirra með nýju sölutímabili eins og tilgreint er í 17. gr. og í þessari málsgrein. Þetta er háð því skilyrði að tekin séu dæmigerð sýni úr framleiðslueiningunni og að ný spírunarmæling sýni að framleiðslueiningin uppfylli áfram kröfur um spírunarhæfni. Framleiðslueiningarnar verður að merkja að nýju til að tilgreina upplýsingar um nýtt spírunarlutfall og breyttan sölutíma.

Verslanir sem sjá um að vigta og selja smápakkningar, skammtapakkningar eða sérpakkningar skulu upplýsa aðfangaftirlitið um pakkningar, umfang og framleiðslunúmer framleiðslueininganna sem eru notaðar.

Aðfangaftirlitið getur sett nánari reglur um hvaða upplýsingar ber að gefa um framleiðslueiningarnar.

20. gr.

Bæsuð sáðvara.

Einungis má selja bæsaða sáðvöru að eftirfarandi skilyrðum uppfylltum:

- Efnið sem er notað við bæsunina verður að vera viðurkennt af aðfangaftirlitinu til bæsunar á sáðvöru í samræmi við gildandi lög og reglugerðir um plöntuvarnarefnini.

- Efninu skal dreift jafnt um framleiðslueininguna.
- Í opinberu merkingunni eða vörulýsingunni skulu koma fram upplýsingar um bæsunina, sbr. I. og II. þátt í 3. viðauka.
- Merkja skal pakkningarnar í samræmi við reglur um bæsun sem aðfangaftirlitið hefur viðurkennt fyrir bæsunarefninið.
- Bæsaða sáðvöru má einungis selja í innsigluðum pakkningum.

21. gr.

OECD-kerfið.

Sáðvöru má votta og merkja eftir þeim reglum sem OECD hefur sett um vottun sáðvöru sem er seit á alþjóðamarkaði, enda sé um að ræða stofna sem eru á sáðvöruleista í landi sem er bundið af þessum reglum, auk þess sem framleiðslueiningin verður að uppfylla kröfur sem OECD hefur mælt fyrir um.

Við vottun samkvæmt reglunum sem um getur í fyrstu málsgrein skal aðfangaftirlitið gefa út vottorð og sjá til þess að framleiðslueiningin sé merkt í samræmi við ákvæði 4. viðauka.

V. KAFLI
Innflutningsákvæði.

22. gr.

Innflutningur á sáðvöru.

Heimilt er að flytja inn sáðvöru ef:

- um er að ræða stofn sem er tilgreindur á sáðvöruleista eða í sameiginlegi EB-skrá yfir stofna, enda fái kaupandi upplýsingar um að vetrarþol viðkomandi sáðvöru sé óbekkt hér á landi;
- framleiðslueiningin er flokkuð sem grundvallarfræ, stofnfræ eða vottuð sáðvara af yfirvaldi í landi á EES-svæðinu, eða í þróða landi þar sem tekin hefur verið ákvörðun um að nota flokken sambærilega þeirri íslensku og þar sem skilyrði fyrir sílkri flokkun eru uppfyllt. *Poa annua* má flytja inn sem sölufræ, sbr. 5. gr.;
- framleiðslueiningin uppfyllir kröfur 20. gr.;
- framleiðslueiningar með sáðkomi, fóðurmergkáli, næpurn, rófum, repju, hreðku, fóðurfaxi, hávingli, tágavingli og rýgresi innihalda ekki flughafra (sbr. 6. gr. og 2. viðauka);
- Í sáðkomi skal liggja fyrir opinber yfirlýsing frá útflutningslandinu til staðfestingar að framleiðslueiningin hafi verið ræktuð á rekstrareiningu þar sem flughafrar hafa ekki fundist á ræktunarárinu eða á næstliðnum árum og að tekið hafi verið sýni úr framleiðslueiningunni, 1 kg á hver 10 tonn, sem inniheldur ekki flughafra.

Innflutningur á sáðvöru í framleiðslueiningum, að sérpakkningum meðtöldum, skal skráður fyrirfram samkvæmt ákveðnu kerfi hjá aðfangaftirlitinu.

Aðfangaftirlitið getur heimilað innflutning á framleiðslueiningu með sáðvöru sem uppfyllir ekki kröfurnar í a- til c-lið, að því tilskildu að:

- framleiðslueiningin sé flutt inn með fjölgun í huga og uppskeran ætluð til útflutnings; eða
- framleiðslueiningin sé flutt inn með hreinsun og lokameðhöndlun fyrir útflutning í huga; eða

- c. framleiðslueiningin sé ræktuð sem kynbótaefni á ábyrgð og undir eftirliti stofneigandans og flutt inn með frekari fjölgun í huga á ábyrgð íslensks umboðsmanns stofneigandans; eða
- d. nota eigi framleiðslueininguna í vísindalegum tilgangi eða til kynbóta.

VI. KAFLI
Ýmis ákvæði.

23. gr.

Eftirlit.

Aðfangaeftirlitið skal hafa eftirlit með því að ákvæðum þessarar reglugerðar sé fylgt. Aðfangaeftirlitinu er heimilt að taka sýnishorn af allri sáðvöru sem reglugerðin gildir um.

24. gr.

Undanþágu.

Landbúnaðarráðherra getur að höfdu samráði við aðfangaeftirlitið veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar reglugerðar ef sérstakar aðstæður mæla með því.

25. gr.

Sáðvöru- og áburðarnefnd.

Til aðstoðar aðfangaeftirlitinu skipar landbúnaðarráðherra sáðvöru- og áburðarnefnd til fjögurra ára og skal nefndin vera ráðgefandi um framkvæmd eftirlits samkvæmt reglugerð þessari. Um skipun nefndarinnar og hlutverk fer samkvæmt ákvæðum 2. gr. laga nr. 22/1994.

26. gr.

Póknun.

Til að standa straum af kostnaði við rekstur aðfangaeftirlitsins samkvæmt reglugerð þessari skal innheimta eftirlitsgjald sem skal vera 2,0% af innflutningsverði (cif.) sáðvöru, sem innheimt skal við tollafreiðslu vörunnar og 2,0% af sölouverði (án vsk.) innlendrar fóðurvöru, sem innheimt skal tvísvar á ári samkvæmt söluskýrslum framleiðenda, sem aðfangaeftirlitið sendir þeim að kostnaðarlausu. Gjaldagar eftirlitsgjalds skulu vera 1. mars og 1. október ár hvert. Sé gjaldið ekki greitt innan mánaðar frá gjalddagá skal reikna mánaðarlega dráttarvexti af því sem gjaldfallið er og eru dráttarvextir hinir sömu og hjá innlásstofnum samkvæmt auglýsingu Seðlabanka Íslands. Eftirlitsgjald má taka fjármámi.

Standi framleiðandi ekki skil á upplýsingum sem nauðsynlegar eru til álagningar eftirlitsgjalds eða gögn um gjaldskylda vörum eru ófullnægjandi að mati aðfangaeftirlitsins er heimilt að áætla gjaldið og innheimta það samkvæmt þeiri áætlun. Aðfangaeftirlitið skal skriflega tilkynna greiðanda gjaldsins um áætlunina. Telji greiðandi áætlunina ranga, getur hann innan 20 daga frá og með póstsendingardegi tilkynningarinnar um áætlun gjaldsins, krafist þess skriflega að aðfangaeftirlitið taki áætlunina til endurskoðunar. Skal sú krafa rökstudd með söluskráum eða öðrum nauðsynlegum gögnum. Aðfangaeftirlitið skal innan eins mánaðar frá lokum þessa frests gera greiðanda skriflega grein fyrir afgreiðslu á kröfum hans. Heimilt er greiðanda að skjóta lokaafreiðslu aðfangaeftirlitsins til landbúnaðarráðherra og skal skrifleg og rökstudd beiðni þar um hafa borist ráðherra innan 30 daga frá póslagningu bréfs aðfangaeftirlitsins. Beiðni um endurskoðun á áætlun gjaldsins eða deila um gjaldskyldu frestar ekki eindaga eftirlitsgjaldsins, né leysir undan neinum

viðurlögum sem lögð eru við vangreiðslu þess. Ef gjaldið er lækkað samkvæmt afgreiðslu aðfangaeftirlits eða úrskurði ráðherra skal endurgreiðsla þegar fara fram.

27. gr.

Viðurlög.

Brot gegn ákvæðum þessarar reglugerðar varða viðurlögum samkvæmt 9. gr. laga nr. 22/1994 um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru. Með mál út af brotum skal farið að hætti opinberra málum.

28. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í lögum nr. 22 29. mars 1994 um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru og öðlast þegar gildi. Jafnframt er úr gildi felldur II. kafli reglugerðar nr. 256 27. apríl 1981.

*Landbúnaðarráðuneytið, 12. maí 1995.***Guðmundur Bjarnason.***Jón Höskuldsson.*

1. VIÐAUKI

TEGUNDIR SÁÐVÖRU SEM REGLUGERÐIN TEKUR TIL:

Reglugerðin tekur til eftirtalinna tegunda, sem eru skilgreindar sem sáðvara (1. gr.):

I. Fóðurjurtir, landgræðslujurtir og grös í grasvelli.**1. Grös:**

Týtulingresi	<i>Agrostis canina</i> L.
Stórlíngresi	<i>Agrostis gigantea</i> Roth.
Skríðlíngresi	<i>Agrostis stolonifera</i> L.
Hálingras	<i>Agrostis capillaris</i> L.
Háliðagras	<i>Alopecurus pratensis</i> L.
Fóðurfax	<i>Bromus inermis</i> Leyss.
Axhnoðapunktur	<i>Dactylis glomerata</i> L.
Tágavingull	<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.
Sauðvingull	<i>Festuca ovina</i> L.
Sauðvingull	<i>Festuca ovina</i> L. var. <i>duriuskula</i> Kock
Hávingull	<i>Festuca pratensis</i> Huds.
Túnvingull	<i>Festuca rubra</i> L.
Ítalskt rýgresi	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Westerwold-rýgresi	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Vallarrýgresi	<i>Lolium perenne</i> L.

Rýgresisblendingur	<i>Lolium x boucheanum</i> Kanth.
Strandreyr	<i>Phalaris arundinacea</i> L.
Vallarfoxgras	<i>Phleum bertolonii</i> DC
Kjarrsveifgras	<i>Phleum pratense</i>
Fitjasveifgras	<i>Poa nemoralis</i> L.
Vallarsveifgras	<i>Poa palustris</i> L.
Hásveifgras	<i>Poa pratensis</i> L.
Varpasveifgras	<i>Poa trivialis</i> L.
Snarrótarpuntur	<i>Poa annua</i> L.
Beringspuntur	<i>Deschampsia caespitosa</i>
Melgresi	<i>Deschampsia beringensis</i>
Dúnmelur	<i>Leymus arenarius</i>
	<i>Leymus mollis</i>

2. Belgjurtir:

Akurmaríuskór	<i>Lotus corniculatus</i> L.
Alaskalúpína	<i>Lupinus nootkatensis</i>
Hvít lúpína	<i>Lupinus albus</i> L.
Lenslúpína	<i>Lupinus angustifolius</i> L.
Gul lúpína	<i>Lupinus luteus</i> L.
Úlfasmári	<i>Medicago lupulina</i> L.
Refasmári	<i>Medicago sativa</i> L.
Refasmári	<i>Medicago x varia</i> T.
Gráertur	<i>Pisum sativum</i> L. Convar.
Alexandríusmári	<i>Speciosum</i> (Dierb.) Alef.
Túnsmári	<i>Trifolium alexandrinum</i> L.
Logasmári	<i>Trifolium hybridum</i> L.
Rauðsmári	<i>Trifolium incarnatum</i> L.
Hvítsmári	<i>Trifolium pratense</i> L.
Persasmári	<i>Trifolium repens</i> L.
Jardósmári	<i>Trifolium resupinatum</i> L.
Hestabaunir	<i>Trifolium subterraneum</i> L.
Fóðurflækja	<i>Vicia faba</i> L.
Dúnflækja	<i>Vicia sativa</i> L.
Baunagras	<i>Vicia villosa</i> Roth
	<i>Lathyrus japonicus</i> ssp. <i>maritimus</i>

3. Korn til þroska og grænfóðurs:

Hafnar	<i>Avena sativa</i>
Bygg	<i>Hordeum vulgare</i>
Rúgur	<i>Secale cereale</i>
Hveiti	<i>Triticum aestivum</i>
Rúghveiti	X <i>Triticosecale</i>

4. Rófur sem ekki eru af krossblómaætt:

Fóðursykurrófa	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>crassa</i> Mansf.
Sykurrófa	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>altissima</i> Döll

5. Káltegundir (krossblómaætt):

Fóðurmérkgál	<i>Brassica oleracea</i> L. var. <i>medullosa</i>
Sumarrepja	<i>Brassica napus</i> v. <i>oleifera</i> subvar. <i>annua</i>
Vetrarrepja	<i>Brassica napus</i> v. <i>oleifera</i> subvar. <i>biennis</i>
Næpa	<i>Brassica rapa</i> L. ar. <i>silvestris</i> (Lam)Briggs
Gulrófa	<i>Brassica napus</i> L. (partim)
Fóðurhreðka	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.
Hvitur mustardur	<i>Sinapis alba</i> L.

II. Garðyrkjutegundir.

1. Grænmetistegundir og matjurtir.

Sáðlaukur	<i>Allium cepa</i> L.
Blaðlaukur	<i>Allium porrum</i> L.
Gardakerfill	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.
Selleri eða sillá	<i>Apium graveolens</i> L.
Blaðbeðja, strandblaðka	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>vulgaris</i>
Rauðrófa	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>conditiva</i> Alef.
Hnúdkál	<i>Brassica oleracea</i> L. var. <i>gongyloides</i> L.
Grænkál	<i>Brassica oleracea</i> L. Alef. var. <i>sabellica</i> L.
Blómkál	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.) Alef. var. <i>botrytis</i> L.
Spergilkál	<i>Brassica oleracea</i> L. var. <i>italica</i> Plenck
Hvitkál	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>alba</i> DC.
Toppkál	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>conica</i>

DC.

Rauðkál	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>rubra</i> DC.
Blöðrukál	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>sabauda</i>

L.

Rósakál	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>oleracea</i> var. <i>gemmifera</i> DC.
Kínakál	<i>Brassica campestris</i> L. ssp. <i>pekinensis</i> (Lour) Olsson
Gulrófa	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rch.
Næpa	<i>Brassica campestris</i> L. ssp. <i>rapifera</i>
Chilepipar, spænskur pipar	<i>Capsicum annuum</i> L.
Paprika	<i>Capsicum annuum</i> L.
Endvíða eða vetrarsalat	<i>Cichorium endivia</i> L.
Jólasalat	<i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>foliosum</i> Hegi
Síkória, kaffifíffill	<i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>sativum</i> DC.
Vatnsmelóna	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai
Melóna	<i>Cucumis melo</i> L.
Gúrka	<i>Cucumis sativus</i> L.
Tröllakúrbítur	<i>Cucurbita maxima</i> Duch.
Möndlukúrbítur	<i>Cucurbita pepo</i> L.
Gulrætur	<i>Daucus carota</i> L. ssp. <i>sativus</i> (Hoffm.) Arcang

Fennikka	<i>Foeniculum vulgare</i> ssp. <i>vulgare</i> Mill.
Matarsalat	<i>Lactuca Satvia</i> L.
Tómatar	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.
Steinselja	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A.W. Hill
Blómabaunir	<i>Phaseolus coccineus</i> L.
Garðbaunir	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
Gardertur	<i>Pisum sativum</i> L.
Hreðka, radísia	<i>Raphanus sativus</i> L.
Surtarrót	<i>Scorzonera hispanica</i> L.
Eggaldin	<i>Solanum melongena</i> L.
Spínat	<i>Spinacia oleracea</i> L.
Vorsalat	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.
Flækjur	<i>Vicia faba</i> L.
Aðrar grænmetistegundir og matjurtir.	

2. Berjategundir.
3. Ávaxtategundir.
4. Skráðgarðategundir.
5. Kryddjurtategundir.
6. Tegundir lækningajurta.
7. Tegundir skrautjurta.

III. Íðnaðarjurtir.

Asfumustarður	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czernj. Cosson
Svartur mustarður	<i>Brassica nigra</i> (L.) Kock
Kúmen	<i>Carum carvi</i> L.
Sólfíll	<i>Helianthus annuus</i> L.
Trefjalín (spunalín)	<i>Linum usitatissimum</i> L.
Ólulín	<i>Linum usitatissimum</i> L.
Ópiumvalmúi	<i>Papaver somniferum</i> L.
Hvitur mustarður	<i>Sinapis alba</i> L.

2. VIÐAUKI GÆDAKRÖFUR (10. gr.).

I Landgræðslujurtir, grös í grasvelli og fóðurjurtir aðrar en korntegundir og rófur.

Ekki er krafist stofnhreinleika í sáðvöru til landgræðslu á Íslandi og sem er safnað eða ræktast á Íslandi og er ekki fáanlegt á alþjóðlegum markaði. Aðrar gæðakröfur hvað varðar spírunarhæfni, hreinleika og önnur fræ eru þær sömu og um vottað fræ fyrir fóðurjurtir.

A. Vottað fræ.		
1. Fræ skal að stofni til vera ósvikið og hreint. Stofnhreinleiki eftirtalinna tegunda skal vera minnst:		
Vallarsveifgras (<i>Poa pratensis</i>) eða aðrar geldæxla (apomictic) tegundir	98 %	
Gráertur (<i>Pisum sativum</i>) og hestabaunir (<i>Vicia faba</i>):		
- vottað fræ af 1. ættið	99 %	
- vottað fræ af 2. ættið	98 %	
Fóðurmergkál (<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i>)		
<i>Brassica napus</i> , <i>Brassica rapa</i> , <i>Sinapis alba</i>		
- stofnfræ	99,7%	
- vottað fræ	99,0%	

Eftirlit með lágmarkskröfum um stofnhreinleika fer einkum fram með opinberri plöntu- skoðun samkvæmt reglum um akurskoðun og viðurkenningu.

2. Sjúkdómum og skaðlegum lífverum er takmarka notagildi fræs skal haldið í lágmarki.
3. Fræið skal uppfylla tilskildar kröfur um hreinleika, innihald fræja af öðrum tegundum jurta, innihald af hörðum fræjum og stærð sýnis skal tryggja að unnt sé að ákvarða fjölda fræja af öðrum tegundum, sem eru tilgreindar í 1. töflu a og 1. töflu b.

1. tafla a. Vottað fræ af grastegundum.

Lykill:

1. Tegund
2. Lágmarkssípunarhæfni, % af fjölda
3. Lágmarkshreinleiki, % af þyngd
4. Hámarksinnihald fræja af öðrum tegundum jurta, % af þyngd alls
5. Hámarksinnihald fræja af einni annarri tegund jurta, % af þyngd
6. Hámarksinnihald fræja af *Agropyron repens*, % af þyngd
7. Hámarksfjöldi *Rumex* spp. til viðbótar við *R. acetosella* og *R. maritimus*
8. Lágmarkssýni til að ákvarða fjölda fræja af öðrum tegundum jurta, grðmm

1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Grös</i>							
<i>Agrostis gigantea</i>	80	90	2	1	0,3	2	5
<i>Agrostis</i> , aðrar tegundir	75	90	2	1	0,3	2	5
<i>Alopecurus pratensis</i>	70	75	2,5	1	0,3	5	30
<i>Bromus inermis</i>	80	92	1	0,5	0,3	5	90
<i>Dactylis glomerata</i>	80	90	1,5	1	0,3	5	30
<i>Festuca arundinacea</i>	80	95	1,5	1	0,5	5	50
<i>Festuca ovina</i>	75	85	2	1	0,5	5	30
<i>Festuca pratensis</i>	80	95	1,5	1	0,3	5	50
<i>Festuca rubra</i>	75	90	1,5	1	0,3	5	30
<i>Lolium multiflorum</i>	75	96	1,5	1	0,5	5	60
<i>Lolium perenne</i>	80	96	1,5	1	0,3	5	60
<i>Lolium x boucheanum</i>	75	96	1,5	1	0,5	5	60
<i>Phalaris arundinacea</i>	80	95	1	0,5	0,3	5	30

Nr. 301

702

12. maí 1995

<i>Phleum bertolonii</i>	80	96	1,5	1	0,3	5	10
<i>Phleum pratense</i>	80	96	1,5	1	0,3	5	10
<i>Poa annua</i>	75	85	2	1	0,3	5	10
<i>Poa</i> , aðrar tegundir	75	85	2	1	0,3	2	5
<i>Deschampia caespitosa</i>	75	85	2	1	0,5	2	5
<i>Deschampia beringensis</i>	75	85	2	1	0,5	2	5
<i>Leymus arinarius</i>	75	95	1	1	0,3	2	30
<i>Leymus mollis</i>	75	95	1	1	0,3	2	30

Athugasemdir við kröfur um vottað grasfræ:

- a) Öll heilbrigð og lifandi óspíruð fræ skulu teljast til spíraðra fræja.
- b) Fyrir sveifgrastegund (*Poa*) telst 0,8% þyngdarhlutfall fræja af öðrum sveifgrastegundum ekki til óhreininda og telst ekki sem hluti af innihaldi fræja af öðrum tegundum í 4. og 5. dálki.
- c) Fyrir liðagrös (*Alopecurus*) gildir hámarkið í 5. dálki ekki um fræ af sveifgrastegundum.
- d) Þyngdarhlutfall fræja *Alopercurus myosuroides* skal ekki vera hærra en 0,3%.
- e) Flughafrar (*Avena fatua L.*) mega ekki finnast við eftirlit á sáttíma að því er varðar tegundirnar hávingul, tágavingul, rýgresi og fóðurfax, og fyrir þessar tegundir má ekki finnast flughafrafræ.
- f) Fræið skal vera hreint af vafsníku (*Cuscuta*), í því magni sem er tilgreint í 8. dálki. Eitt fræ af vafsníku telst þó ekki til óhreininda ef annað sýni af sömu stærð er hreint af vafsníku. Fyrir aðrar tegundir en foxgrös (*Phleum*) þarf ekki að fara fram athugun með tilliti til vafsníku nema efasemdir séu um að kröfum hafi verið fullnægt.
- g) Að foxgrösum (*Phleum*) undanskildum skal því aðeins fara fram athugun með tilliti til súrufræs (*Rumex*) að grunur leiki að kröfum samkvæmt 7. dálki sé ekki fullnægt.

1. *tafla b. Vottað fræ af belgjurtum og öðrum tegundum.*Lykill:

1. Tegund
2. Lágmarkssírunarhæfni, % af fjölda
3. Hámarkshlutfall af hörðu óspíruðu fræi, % af fjölda
4. Lágmarkshreinleiki, % af þyngd
5. Hámarkshlutfall af fræi annarra tegunda, % alls af þyngd
6. Hámarkshlutfall af fræi af einni annari tegund, % af þyngd
7. Hámarksfjöldi *Rumex* spp. til viðbótar við *R. acetosella* og *R. maritimus*
8. Lágmarkssýni til að ákvarða fjölda fræja af annari tegund, grömm

1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Belgjurtir</i>							
<i>Lotus corniculatus</i>	75	40	95	1,8	1,0	0	30
<i>Lupinus nootkatensis</i>	75	40	98	0,5	0,3	2	100
<i>Lupinus angustifolius</i>	75	20	98	0,5	0,3	5	1.000
<i>Lupinus</i> , aðrar tegundir	80	20	98	0,5	0,3	5	1.000
<i>Medicago lupulina</i>	80	20	97	1,5	1,0	10	50

12. maí 1995

703

Nr. 301

<i>Medicago sativa</i>	80	40	97	1,5	1,0	10	50
<i>Medicago x varia</i>	80	40	97	1,5	1,0	10	50
<i>Pisum sativum</i>	80	---	98	0,5	0,3	5	1.000
<i>Trifolium alexandrinum</i>	80	20	97	1,5	1,0	10	60
<i>Trifolium hybridum</i>	80	20	97	1,5	1,0	10	20
<i>Trifolium incarnatum</i>	75	20	97	1,5	1,0	10	80
<i>Trifolium pratense</i>	80	20	97	1,5	1,0	10	5
<i>Trifolium repens</i>	80	40	97	1,5	1,0	10	20
<i>Trifolium resupinatum</i>	80	20	97	1,5	1,0	10	20
<i>Vicia faba</i>	85	5	98	0,5	0,3	5	1.000
<i>Vicia</i> , aðrar tegundir	85	20	98	1,0	0,5	5	1.000

Káltegundir

<i>Brassica oleracea</i>	75	---	98	1,0	0,5	10	100
<i>Brassica napus</i>	75	---	98	---	2	5	100
<i>Brassica rapa</i>	85	---	98	---	2	5	70
<i>Raphanus sativus</i> var	80	---	97	1,0	0,5	5	300
<i>Sinapis alba</i>	85	---	98	---	2	5	200

Athugasemdir við kröfur um vottað fræ af belgjurtum og öðrum tegundum fóðurjurta:

- h) Öll heilbrigð lifandi óspíruð fræ skulu teljast til spíraðra fræja.
- i) Hörð fræ skulu teljast til spíraðs fræs að því hámarki sem er tilgreint í 3. dálki.
- j) Hvað varðar fræ af akurmaríuskó telst allt að því 1% þyngdarhlutfall af fræi rauðsmára ekki til óhreininda og sá hluti bætist ekki við sumnuma úr 5. og 6. dálki.
- k) Allt að því 0,5 % þyngdarhlutfall fræs af öðrum tegundum af lúpínu í lúpínu, af ertum í gráertum, af flækjum í flækjutegundum (*Vicia*) af svipaðri stærð skal ekki teljast til óhreininda og þessi hluti bætist ekki við sumnuma úr 5. og 6. dálki.
- l) Þyngdarhlutfall fræs af steinsmára (*Melilotus*) í belgjurtum skal ekki vera hærra en 0,3%.
- m) Þyngdarhlutfall fræs af akurhreðku (*Raphanus raphanistrum*) og arfamustarði (*Sinapis arvensis*) skal ekki vera hærra en 0,3% í fóðurmergkáli (*Brassica oleracea*) og fóðurhreðku (*Raphanus sativus*).
- n) Fræ flughafra mega ekki finnast í fræsýninu sem er tekið til athugunar eins og tilgreint er í 8. dálki.
- o) Í sýninu sem er tilgreint í 8. dálki skal ekki vera fræ af vafsníku. Eitt fræ af vafsníku í þessu sýni telst þó ekki til óhreininda í fóðurmergkáli ef annað sýni af sömu þyngd er hreint af vafsníku.
- p) Athugun með tilliti til fræs af súrategundum til viðbótar við fræ hundasúru (*Rumex acetosella*) og strandsúru (*Rumex maritimus*) skal fara fram á þeiri sýnastærð sem er

tilgreind í 8. dálki. Slík athugun er ekki nauðsynleg vegna fræja af lúpínu, flækjum (*Vicia*) og gráertum nema grunur leiki á að kröfum sé ekki fullnægt.

Sérstakar kröfur vegna lúpínu:

- Fjöldi fræja af öðrum lit skal ekki vera yfir 2% í stofnum beiskrar lúpínu að Alaskalúpínu undanskilinni og 1% í öðrum lúpínustofnum.
- Fjöldi fræja af beiskum lúpínustofnum skal ekki vera yfir 2,5% í fræjum af öðrum lúpínustofnum.

B. Grundvallarfræ og stofnfræ.

Kröfur sem eru gerðar um vottoda sáðvöru gilda einnig um grundvallarfræ og stofnfræ. Athugasemdirnar í liðum b, c, d, j og k í 3. mgr. þáttar A í I. hluta gilda ekki um stofnfræ.

Fyrir grundvallarfræ og stofnfræ gilda ekki ákvæði f- og o-liðar um að sýni skuli teljast hreint af fræjum vafsníkjum ef annað sýni er hreint.

Eftirfarandi kröfur gilda um grundvallarfræ og stofnfræ:

- Lágmarkshreinleiki miðað við stofn skal vera 99,7% fyrir geldæxla vallarsveifgrasstofna, gráertur, fóðurinergkál og hestabaunir.
- Við athugun með tilliti til fræs af öðrum jurtategundum skal miða við það magn sem er tilgreint í 1. töflu a og 1. töflu b í 8. dálki.
- Þyngdarhlutfall fræs af öðrum jurtategundum skal ekki vera yfir 3%. Fyrir fóðurfaxfræ eru mörkin við þyngdarhlutfallið 0,4%. Ennfremur skulu í mesta lagi vera 20 fræ af einni tegund í því magni sem er tilgreint í 8. dálki (sbr. 4. og 5. lið hér að aftan).
- Í fræi sveifgrasa skal við athugun á 500 fræjum vera mest 1 fræ af öðrum sveifgras tegundum.
- Í fræi af háliðagrasí, axhnoðapunkti, vingultegundunum og rýgresi skulu innan við 80 fræ af sveifgrasi ekki teljast til óhreininda.
- Mesti leyfilegi fjöldi af súrutegundum, húsapunti og *Alopercurus myosuroides* er tilgreindur í 2. töflu.

2. tafla. Hámarksfjöldi fræja af Rumex, Apropyon og Alopercus myosuroides í grundvallarfræi og stofnfræi.

Tegundir	Rumex-tegundir að undanskildum	Agropyron repens	Alopercus myosuroides
	R. acetosella og R. maritimus		
<i>A. Grös:</i>			
Agrostis spp.		1	1
Alopercus pratensis	2	5	5
Bromus inermis Leyss.	5	5	5
Dactylis glomerata	2	5	5
Festuca spp.	2	5	5
Lolium spp.	2	5	5
Phalaris arundinacea L.	5	5	5
Phleum spp.	2	1	1
Poa spp.	1		1

B. Belgjurtir:

Lotus corniculatus	3
Lupinus spp.	2
Medicago spp.	3
Pisum sativum	2
Trifolium spp.	3
Vicia spp.	2

C. Káltegundir:

Brassica oleracea convar.	3
Brassica napus	3
Brassica rapa	3
Sinapis alba	3
Raphanus sativus var. oleiformis	2

- Belgjurtafræ skulu ekki innihalda fræ af steinsmára. Eitt fræ af steinsmára telst ekki til óhreininda í akurmaríuskó, úlfasmára, refasmára og öðrum smáratategundum ef annað sýni sem er helmingi stærra er hreint af fræjum steinsmára. Ekki þarf að fara fram athugun með tilliti til fræja steinsmára á framleiðslueiningum með lúpínu, gráertum og flækjutegundum (*Vicia*).

Sérstakar kröfur um lúpínu:

- Fjöldi fræja af beiskum lúpínustofnum skal ekki vera yfir 1% í fræjum af öðrum lúpínustofnum.

II. Korn til grænföðurs og þroska.

Íslenskar gæðakröfur teljast vera uppfylltar þegar greiningarniðurstöður og leyfileg frávirk eru í samræmi við kröfurnar. Sömu kröfur eru gerðar til sáðkoms til útflutnings.

- Eftirfarandi kröfur eru gerðar til stofnhreinleika;

Komtegund	Flokkur	Krafa
Bygg, hafrar og hveiti	P og B	lágmark 99,9%
	C1	lágmark 99,7%
	C2	lágmark 99,0%

Rúgur Allir *

* Allir flokkar af rúgi skulu vera hreinir miðað við stofn.

Kynbótafræ, notað sem sáðvara til ræktunar á grundvallarfræi, skal uppfylla kröfur um grundvallarfræ með tilliti til annarra stofna.

2. Eftirfarandi kröfur eru gerðar til spírunarhæfni;

Korttegund	Flokkur	Krafa, %	Leyfileg frávik
Bygg, hafrar og vorhveiti	B, C1 og C2	minnst 90,0	3
	D	minnst 85,0	0
Rúgur, hausthveiti og rúgmjöl	Allir	minnst 85,0	0

3. Eftirfarandi kröfur er gerðar til fjölda kjarna af öðrum korttegundum og fjöldi kjarna af illgresisfræi á hvert kg;

Korttegund	Flokkur	Krafa, fjöldi	Leyfileg frávik
Allar	P og B	hámark 1 kjarni af annari korttegund	1
		hámark 3 kjarnar af illgresisfræi samtals	0
		hámark 2 kjarnar af húsapunti	0
Allar	C1 og C2	hámark 4 kjarnar af annari korttegund	2
Allar	D	hámark 14 kjarnar af annari korttegund	0
Allar	C1, C2 og D	hámark 5 kjarnar af illgresisfræi samtals	0
		hámark 2 kjarnar af húsapunti	0

4. Sjúkdónum er takmarka notagildi sáðkorns skal haldið í lágmarki. Eftirfarandi kröfur eru gerðar um;

- a. Innhald af grasdjólum á hvert kg

Korttegund	Flokkur	Krafa, fjöldi
Allar	P og B	hámark 2
	C1, C2 og D	hámark 6

- b. „Nakinn sótsveppur“

Korttegund	Flokkur	Krafa, %
Allar	P	Engin
krafa*		
	B	hámark 0,05
	C1 og C2	hámark 0,1
	D	hámark 1,0

* Hægt er að krefjast sveppameðhöndlunar.

5. Sáðkornsblöndur. Einstakir stofnar eru settir í blönduna eftir tilgreindu magnhlutfalli.

6. Aðrar kröfur;
- Hreinleiki sáðkorns í öllum flokkum má ekki fara undir 99,5%. Leyfilegt frávik er 0,3 %.
  - EKKI má finnast fræ af flughöfrum eða eiturrýgresi í neinum flokki sáðkorns.
  - Raki sáðkorns má ekki vera meiri en 15% af þyngd í neinum flokki sáðkorns.

III. Rófur aðrar en af krossblómaætt.

A. Grundvallarfræ, stofnfræ og vottað fræ.

- Fræi skal vera nægilega ósvikið og hreint miðað við stofn.
- Sjúkdónum er takmarka notagildi fræs skal haldið í lágmarki.
- Þyngdarhlutfall fræs af öðrum tegundum jurtu skal ekki vera hærra en 0,3%. Í þessu þyngdarhlutfalli er þyngd komaðra varnarefnar, húðunarefna eða annarra fastra aukefna ekki reiknuð med.
- Fræ skal enn fremur uppfylla eftirtaldar kröfur.

Kröfur um hreinleika, spírunarhæfni og rakainnihald

Fræ	Lágmarks-hreinleiki % af þyngd	Lágmarks-spírun % af fjölda	Hámarks-rakainnihald % af þyngd
-----	--------------------------------	-----------------------------	---------------------------------

Sykurrófur:

Arfbundin einkímsfræ	97	80	15
Tæknilega einkímuð fræ	97	75	15
Fjölkímsfræ af stofnum sem eru meira en 85% tvilitna	97	73	15
Annað fræ	97	68	15

Fóðursykurrófur:

Arfbundin einkímsfræ	97	73	15
Tæknilega einkímuð fræ	97	73	15
Fjölkímsfræ af stofnum sem eru meira en 85% tvilitna	97	73	15
Annað fræ	97	68	15

Sérstakir staðlar fyrir:

- Arfbundin einkímsfræ.
Minnst 90% spíraðra fræja skal við spírun reynast einkima. Hlutfall fræja sem upp af vaxa þrýjár eða fleiri plöntur skal ekki vera hærra en 5% spíraðra fræja.
- Tæknilega einkímað fræ.
1. Sykurrófa.

Minnst 70% spíraðra fræja skal við spírun reynast einkíma. Hlutfall fræja sem upp af vaxa þrjár eða fleiri plöntur skal ekki vera hærra en 5% spíraðra fræja.

2. Fóðursykurrófa.

Þegar um er að ræða stofna sem eru yfir 85% tvilitna skal af minnst 58% spíraðra fræja koma upp einungis ein ungvplanta. Fyrir öll önnur fræ skal af minnst 63% spíraðra fræja koma upp einungis ein ungvplanta. Hlutfall fræja sem upp af vaxa þrjár eða fleiri plöntur skal ekki vera hærra en 5% spíraðra plantna.

c) Arfbundin einkímsfræ og tæknilega einkímað fræ.

Fyrir stofnfræ skal þyngdarhlutfall óhreininda ekki vera yfir 1,0%.

Fyrir vottað fræ skal þyngdarhlutfall óhreininda ekki vera yfir 0,5%.

Þegar um er að ræða húðað fræ skal greining fara fram á sýnum sem, samkvæmt opinberum aðferðum, eru tekin úr forunnu fræi sem hefur verið afhýtt að hluta til (skorið eða mulid) en hefur enn ekki verið húðað.

IV. Iðnaðarjurtir.

A. Grundvallarfræ, stofnfræ og vottað fræ.

1. Fræið skal að stofni til vera ósvikið.

Eftirfarandi lágmarksgildi eiga við um stofnhreinleika:

Tegund og flokkur	Lágmarks- stofnhreinleiki í %
Helianthus annuus, nema blendingar	
--- stofnfræ	99,7
--- vottað fræ af fyrsta ætlið	99,0
Linum usitatissimum	
--- stofnfræ	99,7
--- vottað fræ af fyrsta ætlið	98,0
--- vottað fræ af öðrum ætlið	97,5
Papaver somniferum	
--- stofnfræ	99,0
--- vottað fræ	98,0

Eftirlit með því hvort kröfum um lágmarkshreinleika stofna er fullnægt skal einkum framkvæmt með plöntuskoðunum.

2. Sjúkdómum og skaðlegum lífverum er takmarka notagildi fræja skal haldið í lágmarki.

Eftirfarandi kröfur gilda um sjúkdóma er draga úr notagildi fræs:

a) Hlutfall fræs af iðnaðarjurtum sem eru sýkt af grásveppi (*Botrytis*) skal ekki vera hærra en 5%.

b) Hlutfall fræs af iðnaðarjurtum sem eru sýkt af öðrum sjúkdómum en grásveppi, einkum rótarfúa (*Ascochyta linicola*), visnunarveiki (*Colletotrichum lini*), *Fusarium* tegundum og *Alternaria* tegundum skal ekki vera hærra en 5% samtals.

Í trefjalíni skal hlutfall fræs sem er sýkt af rótarfúa ekki vera hærra en 1%.

c) Fyrir fræ af hvítum mustarði skulu hnúðar eða vottar um hnúða af (*Sclerotinia sclerotiorum*) ekki vera fleiri en fimm og fyrir fræ af gulrófu og sólfífla skulu þeir ekki vera fleiri en tíu í greiningarsýninu sem er tilgreint í 7. dálki.

Þessi athugun skal ekki fara fram nema ástæða sé til að ætla að kröfur séu ekki uppfylltar.

3. Fræ skal ennfremur uppfylla kröfurnar í 3. töflu.

3. tafla. Kröfur um spírun, hreinleika og innihald fræs af öðrum jurtategundum, ásamt lágmarksþyngd sýna til að unnt sé að ákvarða fræ af öðrum jurtategundum.

Lykill:

1. Tegund.
2. Lágmarkssþírun, % af fjölda.
3. Lágmarkshreinleiki, % af þyngd.
4. Hámarksfjöldi fræja af öðrum tegundum, alls.
5. Hámarksfjöldi Rumex tegunda að frátaldri *Rumex acetosella* í grundvallarfræi og stofnfræi.
6. Hámarksfjöldi Rumex tegunda að frátaldri *Rumex acetosella* í vottuðu fræi.
7. Lágmarkssýni til að ákvarða fjölda fræja af öðrum tegundum, grómm.

1	2	3	4	5	6	7
Brassica Juncea	85	98	---	2	5	40
Brassica nigra	85	98	---	2	5	40
Carum carvi	70	97	25	---	---	80
Helianthus annuus	85	98	5	---	---	1.000
Linum usitatissimum, trefjalín	92	99	15	---	---	150
Linum usitatissimum, olíulín	85	99	15	---	---	150
Papaver somniferum	80	98	25	---	---	10
Sinapis alba	85	98	---	2	5	200

Athugasemdir við kröfur er gilda um iðnaðarjurtir.

- a) Þyngdarhlutfall fræs af öðrum tegundum jurta í kåli og hvítum mustarði skal ekki vera hærra en 0,3%.
- b) Kröfurnar sem vísað er til í 4., 5. og 6. dálki og liðum c - i hér að aftan gilda um greiningu á því magni sem er tilgreint í 7. dálki.
- c) Hámarksfjöldi fræja samkvæmt 4. dálki tekur einnig til fræs af öðrum tegundum sem um getur í liðum e - i hér að aftan.

- d) Fyrir framleiðslueiningar með kúmeni og ópíumvalmúa skal eingöngu fara fram athugun með tilliti til annarra tegunda ef grunur leikur á að krófum sé ekki fullnægt.
- e) Fræ flughafra má ekki finnast í greiningarsýni.
- f) Fræ af vafsníku skal ekki vera í greiningarsýni. Athugun með tillit til fræs af vafsníku skal eingöngu fara fram ef efasemdir eru um að krófum sé fullnægt. Eitt fræ af vafsníku í sýnum úr káltegundum, kúmeni, olíu- og trefjalíni, ópíumvalmúa og hvítum mustardi telst ekki til óhreininda ef annað sýni er hreint af fræi vafsníku.
- g) Í greiningarsýni fræs af káltegundum, kúmeni og hvítum mustardi skulu ekki vera fleiri en 10 fræ af akurhreóku.
- h) Í greiningarsýni fræs af kúmeni, trefja- og olíulíni skulu ekki vera fleiri en 3 eða 4 fræ af *Alopecurus myosuroides*.
- i) Í greiningarsýni fræs af trefja- og olíulíni skulu ekki vera fleiri en 2 fræ af *Lolium remotum*.

V. Garðyrkjujurtir.

- Fræ skal vera ósvikið og hreint miðað við stofn.
- Sjúkdónum og skaðlegum lífverum er takmarka notagildi fræs skal haldið í lágmarki.
- Fræ skal enn fremur uppfylla eftirtaldar krófur í eftirfarandi:

Lvkill:

- Tegund.
- Lágmarkssírunarhæfni, % af fjölda.
- Lágmarks hreinleiki, % af þyngd.
- Hámarksinnihald fræja af örðrum tegundum, % af þyngd.

1	2	3	4
Allium cepa	70	97	0,5
Allium porrum	65	97	0,5
Anthiscus cerefolium	70	96	1,0
Apium graveolens	70	97	1,0
Beta vulgaris (allar tegundir)	70	97	0,5
Brassica oleracea convar. botrytis	70	97	1,0
Brassica oleracea (áðrar undirtegundir)	75	97	1,0
Brassica napus var. napobrassica	75	97	1,0
Brassica campestris ssp. rapifera	80	97	1,0
Brassica campestris ssp. pekinensis	75	97	1,0
Capsicum annuum	65	97	0,5
Cichorium endivia	65	95	1,0
Cichorium intybus var. foliosum	65	95	1,5
Cichorium intybus var. sativum	80	97	1,0
Citrullus lanatus	75	98	0,1
Cucumis melo	75	98	0,1
Cucumis sativus	80	98	0,1
Cucurbita maxima	80	98	0,1

Cucurbita pepo	75	98	0,1
Daucus carota	65	95	1,0
Foeniculum vulgare	70	96	1,0
Lactucasativa	75	95	0,5
Lycopersicum esculentum	75	97	0,5
Petroselinum crispum	65	97	1,0
Phaseolus coccineus	80	98	0,1
Phaseolus vulgaris	75	98	0,1
Pisum sativum	80	98	0,1
Paphanus sativus	70	97	1,0
Scorzonera hispanica	70	95	1,0
Solanum melongena	65	96	0,5
Spinacia oleracea	75	97	1,0
Valerianella locusta	65	95	1,0
Vicia faba	80	98	0,1
Aðrar grænmetistegundir	engin	98	0,1
Berjategundir	engin	engin	engin
Ávaxtategundir	engin	engin	engin
Skrúðgarðategundir	engin	engin	engin
Kryddjurtategundir	engin	engin	engin
Skrautjurtategundir	engin	engin	engin

Aðrar krófur:

- Belgjurtarfæ mega ekki vera smituð eða bera með sér eftirlitin lifandi skordýr.
Acanthoscelides obtectus (baunakímblað)
Bruchus affinis Froel.
Bruchus atomarius L.
Bruchus pisorum L. (ertukímblað)
Bruchus rufimanus Boh.
- Fræ mega ekki vera smituð eða bera með sér lifandi *Acarina* (midd).

3. VIÐAUKI

MERKINGAR Á FRAMLEIÐSLUEININGUM OG PAKKNINGUM.

I. HLUTI

Merkingar á framleiðslueiningum og pakkningum, að smápakkningum, skammtapakkningum og sérpakkningum A, B, C og D undanskildum. Upplýsingar sem skulu koma fram í opinberum merkingum (15. gr.):

A. Grundvallarfræ, stofnfræ, vottað fræ og sáðkorn í flokki D.

- „EES-reglur og -krófur“.
- Nafn opinbers eftirlitsaðila - land.
- Númer framleiðslueiningar.

4. Innsiglunarmánuður og -ár.
5. Tegund, grasafræðiheiti ritað á latínu. Rita má heitið stytt, með hefðbundnum hætti eða hvorutveggja.
6. Stofn, gefinn upp með latínskum bókstöfum.
7. Flokkur.
8. Ræktunarland.
9. Nettó- eða brúttóþyngd.
10. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Ef fræðið er rófnafræ skal tilgreina í 5. lið hvort um er að ræða fræ af fóðursykurrtófu eða sykurtófu.
2. Ef fræðið er rófnafræ skal tilgreina í 5. lið hvort um er að ræða arfbundið einkimsfræ eða tæknilega einkimað fræ.
3. Við 10. lið skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur föst aukefni skal tilgreina efnin og áætlað þyngdarhlutfall miðað við þyngd af hreinu fræi. Ef um rófnafræ er að ræða skal tilgreina hlutfall plantna.
4. Ef um vottat fræ er að ræða skal tilgreina fjölda ættliða frá stofnfræi samkvæmt 7. lið.
5. Fyrir nytjajurtir sem ekki hafa verið gæðaprófaðar með nytjaræktun í huga skal eftirfarandi upplýsingum bætt við 10. lið: „Ekki áætlað til ræktunar nytjajurta“.
6. Ef framleiðslueiningin er með grundvallarfræi og stofnfræi sem hafa lægri spírunarhæfni (sbr. 11) skal þeim upplýsingum bætt við 10. lið.

B. Fræblöndur (15. og 18. gr.).

1. „EES-reglur og -kröfur“.
2. Nafn opinbers eftirlitsaðila - land.
3. Númer blöndunnar.
4. Innsiglunarmánuður og -ár.
5. „Fræblanda til notkunar....“
6. Þyngdarhlutfall tegundar/stofns.
7. Nettó- eða brúttóþyngd.
8. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Nægilegt er að gefa upp merkingu fræblöndunnar við 6. tölul. að því tilskildu að kaupandi fái skriflegar upplýsingar um þyngdarhlutfallið og það sé skráð af aðfangaeftrilitinu.
2. Í 8. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.

C. Vörulýsing á íslensku fyrir pakningar með opinberum merkingum (13. gr.).

1. „EES-reglur og -kröfur“.
2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lögð) fyrirtækis.
3. Heiti aðildarríkis eða skammtstöfun þess og hugsanlega nafn eftirlitsyfirvalds.

4. Númer framleiðslueiningar.
5. Tegund og stofn.
6. Nettó- eða brúttóþyngd.
7. Þyngdarhlutfall hreins fræs.
8. Þyngdarhlutfall illgresisfræs.
9. Spírunarhæfni.
10. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Í 10. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.
- D. Fræ sem hefur ekki verið flokkað endanlega (á við um garðyrkjufræ eingöngu).
  1. Nafn opinbers eftirlitsaðila - land.
  2. Númer framleiðslueiningar.
  3. Tegund, lágmarkslengd grasafræðiheitis ritað á latínu. Rita má heitið stytt, með hefðbundnum hætti eða hvorutveggja.
  4. Stofn, gefinn upp með latínskum bókstöfum.
  5. Flokkur.
  6. Uppgefin nettóþyngd eða fjöldi fræja og brúttóþyngd má gefa upp.
  7. Jafnframt skal bæta við eftirfarandi texta: „Hefur ekki verið flokkað endanlega.“

E. Sáðvara áætluð til landgræðslu.

1. Nafn opinbers eftirlitsaðila á Íslandi.
2. Nafn framleiðanda og söluaðila.
3. Plöntutegund.
4. Uppruni. Frá hvaða landssvæði á Íslandi.
5. Ræktunarstaður ef annar en uppruni.
6. Uppgefin nettóþyngd eða fjöldi fræja og brúttóþyngd má gefa upp.
7. Jafnframt skal bæta við eftirfarandi texta: „Áætlað til landgræðslu eingöngu.“
8. Aðrar athugasemdir.

Athugasemdir:

1. Í 8. tölulið skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.

II. HLUTI

Merkingar á sérpakkningum A, B, C og D (12., 13., og 19.gr.). Vörulýsing á íslensku eða áþrykkjtur eða prentaður texti á pakkningunni:

A. A-pakkning (2. gr.).

1. „EES - A-pakkning“.
2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lögð) fyrirtækis.
3. Heiti aðildarríkis eða skammtstöfun þess og hugsanlega nafn eftirlitsyfirvalds.

4. Númer framleiðslueiningar.
5. Síðasti söludagur.
6. „Fræblanda til notkunar ....“
7. Nettó- eða brúttóþyngd.
8. Þyngdarhlutfall tegunda/stofna.
9. Spírunarhæfni tegunda/stofna.
10. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Einungis þarf að gefa upplýsingar um síðasta söludag (sbr. 5. tölul.) þegar um er að ræða fræ sem er vigtað á Íslandi. Hafi síðasta söludegi verið breytt skal upplýsa það og tilgreina nýja dagsetningu.
2. Nægilegt er að gefa upp merkingu fræblöndunnar við 8. tölul. að því tilskildu að kaupandi fái skriflegar upplýsingar um þyngdarhlutfallið og það sé skráð af aðfangaeftirlitinu.
3. Í 10. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.

B. B-pakkning (2. gr.).

Vottuð sáðvara.

1. „EES - B-pakkning“.
2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lógó) fyrirtækis.
3. Heiti aðildarríkis eða skammstöfun þess og hugsanlega nafn eftirlitsyfirvalds.
4. Númer framleiðslueiningar.
5. Síðasti söludagur.
6. Tegund.
7. Stofn.
8. „Vottað fræ“.
9. Nettó- eða brúttóþyngd.
10. Spírunarhæfni.
11. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Einungis þarf að gefa upplýsingar um síðasta söludag (sbr. 5. tölul.) þegar um er að ræða fræ sem er vigtað á Íslandi. Hafi síðasta söludegi verið breytt, skal upplýsa það og tilgreina nýja dagsetningu.
2. Í 11. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs. Þegar um er að ræða nytjaplöntur sem eru ekki gæðaprófaðar með tilliti til nytjaræktunar skal bæta eftirfarandi upplýsingum við undir 11. tölul.: „Ekki ætlað til ræktunar á nytjurum“.

C. B-pakkning (2. gr.).

Vottuð sáðvara í blöndu.

1. „EES - B-pakkning“.

2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lógó) fyrirtækis.
3. Heiti aðildarríkis eða skammstöfun þess og hugsanlega nafn eftirlitsyfirvalds.
4. Númer framleiðslueiningar.
5. Síðasti söludagur.
6. „Fræblanda til notkunar....“
7. Nettó- eða brúttóþyngd.
8. Þyngdarhlutfall tegunda/stofna.
9. Spírunarhæfni tegunda/stofna.
10. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Einungis þarf að gefa upplýsingar um síðasta söludag (sbr. 5. tölul.) þegar um er að ræða fræ sem er ræktad á Íslandi. Hafi síðasta söludegi verið breytt, skal upplýsa það og tilgreina nýja dagsetningu.
2. Nægilegt er að gefa upp merkingu fræblöndunnar í 8. tölul. að því tilskildu að kaupandi fái skriflegar upplýsingar um þyngdarhlutfallið og það sé skráð af aðfangaeftirlitinu.
3. Í 10. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.

D. C-pakkning (2. gr.).

Grundvallarfræ og stofnfræ.

1. „N-pakkning - C“.
2. „Grundvallarfræ“ eða „stofnfræ“.
3. Fyrirtækjaheiti eða merki (lögó) fyrirtækis.
4. Númer framleiðslueiningar.
5. Síðasti söludagur.
6. Tegund.
7. Stofn.
8. Nettó- eða brúttóþyngd.
9. „Einungis til ræktunar samkvæmt samningi á Íslandi“.
10. Spírunarhæfni.
11. Aðrar upplýsingar.

E. D-pakkning (2. gr.).

Vottuð sáðvara.

1. „N-pakkning - D“.
2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lögó) fyrirtækis.
3. Númer framleiðslueiningar.
4. Síðasti söludagur.
5. Tegund.
6. Stofn.
7. Nettó- eða brúttóþyngd.
8. Spírunarhæfni.
9. „Einungis til sôlu á Íslandi“.
10. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Í 10. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.

F. D-pakkning (2. gr.).

Vottuð sáðvara í blöndu.

1. „N-pakkning - D“.
2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lögð) fyrirtækis.
3. Númer framleiðslueiningar.
4. Síðasti söludagur.
5. „Fræblanda til notkunar“.
6. Nettó- eða brúttóþyngd.
7. Þyngdarhlutfall tegunda/stofna.
8. „Einungis til sölu á Íslandi“.
9. Spírunarhæfni tegunda/stofna.
10. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Í 10. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd aukefna og fræs.

III. HLUTI

Merkingar á smápakkningum í garyrkjufræi.

A. Merkingar á smápakkningum með vottuðu fræi (2. gr.).

1. „EES-reglur og -kröfur“.
2. Fyrirtækjaheiti eða merki (lögð) og heimilisfang fyrirtækis.
3. Innsiglunarár eða dagsetning síðustu prófunar á spírunarhæfni.
4. Tegund, grasafræðiheiti.
5. Stofn.
6. Flokkur „vottað“ eða „C“.
7. Framleiðslunúmer á upprunalegu framleiðslueiningunni.
8. Uppgefin nettóþyngd eða fjöldi fræja og brúttóþyngd má gefa upp.
9. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Í 9. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd.

B. Merking framleiðslueininga með stöðluðu fræi (2. gr.).

1. „EES-reglur og -kröfur“.
2. Fyrirtækjaheiti söluaðila eða merki (lögð) og heimilisfang fyrirtækis.

3. Innsiglunarár eða dagsetning síðustu prófunar á spírunarhæfni.

4. Tegund, grasafræðiheiti.
5. Stofn.
6. Flokkur „staðlað“ eða „S“.
7. Framleiðslunúmer.
8. Uppgefin nettóþyngd eða fjöldi fræja og brúttóþyngd má gefa upp.
9. Aðrar upplýsingar.

Athugasemdir:

1. Í 9. tölul. skal gefa upplýsingar um hugsanlega bæsun fræsins. Ef notuð eru kornuð varnarefni, húðunarefni eða önnur aukefni við meðhöndlun á fræinu skal gefa upp þyngd efnisins, þyngd fræsins og samanlagða þyngd.
2. Í pakkningum fyrir gulrætur og lauk sem eru ætlaðar til sölu á Íslandi skal alltaf tilgreina fjölda fræja í hverju grammi.

IV. HLUTI**E. Litur og stærð merkimiða í sáðvöru.**

Flokkur	Litur	Stærð
P	Hvítur með fjólbláu skástriki	Lágmark 110 x 67 mm
B	Hvítur	"
C1	Blár	"
C2	Rauður	"
D	Brúnn	"
Stofnablöndur	Grænn	"
St	Dökkgulur	"
Fræ sem ekki hefur verið vottað endanlega	Grár	"

Vörulýsing:

Pakkning	Flokkur	Litur
A-pakkning		Grænn
B-pakkning	Hrein tegund úr flokki C1	Blár
	Hrein tegund úr flokki C2	Rauður
	Blöndur	Grænn
C- og D-pakkningar	B	Hvítur
	C1	Blár
	Blöndur	Grænn

V. HLUTI

Sérmerkingar (15. gr.).

a. Merking á sáðvöru til rannsókna:

- Söluaðili skal sjá til þess að eftirfarandi upplýsingar komi fram á merkimiðanum:
1. Fyrirtækjaheiti eða merki (lógó) fyrirtækis.
  2. Tegund.
  3. Afbrigði.
  4. „Einungis í vísindalegum tilgangi eða með kynbætur í huga“.
  5. Aðrar upplýsingar.

b. Merking kynbótafræs:

Aðfangaeftirlitið sér til þess að kynbótafræ sem á að nota til ræktunar á grundvallarfræi sé merkt með orðunum „Kynbótafræ til fjölgunar“.

c. Merking á fræi til fjölgunar (garðyrkjufræ eingöngu):

Flokkuðu fræi, nema vottuðu fræi og stöðluðu fræi, sem á að nota til fjölgunar, sbr. 5. gr., skulu fylgja eftirfarandi upplýsingar:

1. Nafn söluaðila.
2. Framleiðslunúmer.
3. Tegund.
4. Stofn.
5. Spírunarhæfni.
6. Flokkur.
7. Dagsetning innsiglunar.
8. „Einungis til fjölgunar“.

d. Skammtapaklningar og paklningar með fræjum berja, ávaxta, skrúðgarðaplantna, kryddjurta og skrautjurta:

1. Nafn og heimilisfang söluaðila.
2. Síðasti söladagur.
3. Nettópyngd hreinna fræja eða fjöldi fræja.
4. Tegund, fslenskt heiti.
5. Stofn/uppruni.
6. Spírunarhæfni, %.
7. Aðrar upplýsingar, t.d. ræktunarupplýsingar.

4. VIÐAUKI

MERKINGAR OG VOTTUN MED TILLITI TIL OECD-KERFISINS (21.gr.).

1. Upplýsingar á OECD-vottorðinu:

1. „OECD-vottorð“.
2. Nafn opinbers eftirlitsaðila - land.
3. Tilvísunarnúmer framleiðslueiningar.
4. Tegund.

5. Stofn.
6. Fjöldi sekkja.
7. Þyngd.
8. Flokkur.

2. Upplýsingar á OECD-merkimiðanum:

1. „OECD-vottun“.
2. Nafn opinbers eftirlitsaðila - land.
3. Tegund.
4. Stofn.
5. Flokkur.
6. Tilvísunarnúmer framleiðslueiningar.
7. Vegna staðbundinna stofna: framleiðslusvæði.
8. Vegna grundvallarfræs: Fjöldi ættliða á undan C1.

3. Litur merkimiðans:

Flokkur	Litur
---------	-------

P	Hvítur með fjólubláu skástriki
B	Hvítur
C1	Blár
C2	Rauður

5. VIÐAUKI

OPINBERT FYLGISKJAL VIÐ SÖLU (INNFLUTNING/ÚTFLUTNING) Á FRÆI, SEM HEFUR VERIÐ FLOKKAD TIL BRÁÐABIRGÐA, TIL OPINBERRAR FLOKKUNAR Í ÖÐRU LANDI Á EES-SVÆÐINU.

Upplýsingar sem þurfa að koma fram í skjalini:

1. Yfirvald sem gefur skjalið út.
2. Tegund, grasafræðiheiti ritað á latínu. Rita má heitið stytt, með hefðbundnum hætti eða hvorutveggja.
3. Stofn, gefinn upp með latínskum bókstöfum.
4. Flokkur.
5. Tilvísunarnúmer framleiðslueiningar þegar um er að ræða fræ sem á að nota sem útsæði og heiti flokkunarlands.
6. Tilvísunarnúmer framleiðslueiningar.
7. Stærð ræktunarsvæðis þar sem framleiðslueiningin sem skjalið tekur til var ræktuð.
8. Uppskerumagn og fjöldi pakkninga.
9. Upplýsingar um að flughafrar hafi ekki fundist í framleiðslueiningunni.
10. Niðurstöður bráðabirgðagreiningar, hafi hún farið fram.

6. VIÐAUKI

VIÐURKENNING LEIGUHREINSUNARSTÖÐVA FYRIR SÁÐKORN.

Aðfangaeftirlitið getur viðurkennt leiguhrreinsunarstöðvar að eftifarandi skilyrðum uppfylltum:

1. Kröfur um fagþekkingu.

Pess er krafist að fagmenntaður stjórnandi stöðvarinnar, eða minnst einn starfsmaður stöðvarinnar sem vinnur við hreinsun á sáðkorni, hafi próf frá sérskóla á svíði jarð- eða garðyrkjuna eða samsvarandi menntun, eða hafi að öðrum kosti nauðsynlega starfsreynslu af því að meðhöndla sáðkorn. Viðkomandi getur þurft að gangast undir próf til sönnunar því að hann/hún sé fær um að hreinsa sáðvörur.

2. Tæknibúnaður.

Eftifarandi tæknibúnaður þarf að vera fyrir hendi:

- Eigið flutningskerfi innan stöðvar fyrir sáðvöru með höndlun, aðgreint frá mylluvörum.
- Hreinsivél með keroldum, þyngdarflokkunarbúnaði (loftstraumsflokkun), sigti og fræhreinsari.
- Bæsunarvél.
- Kornþurrkari.
- Löggiðlitar vogir.
- Góð vinnulýsing.

Afkastageta tæknibúnaðarins skal vera í réttu hlutfalli við þarfir einstakra hreinsunarstöðva. Tæknibúnaðurinn skal vera í góðu standi og vel nothæfur auk þess að vera skodaður og viðurkenndur af aðfangaeftirlitinu.

Tæknibúnaðurinn (m.a. skóflufæribond, færibond og þurrkari) skal þannig gerður að hann hreinsist af sjálfu sér eða að auðvelt sé að hreinsa hann.

Minni hreinsunarstöðvar, sem hafa ekki fjárhagslegt bolmagn til að hafa eigið flutningskerfi innan stöðvar, geta sameinast um flutningskerfi fyrir sáðkorn og mylluvörur og fengið það viðurkennt. Þegar svo ber undir skal setja reglur um notkun búnaðarins sem tryggja hreinleika sáðvara.

Vegna flughafra skal hreinsa vélar og búnað við sáðvöru hreinsun þannig að flughafrafræ, sem kunna að vera til staðar, séu fjarlægð áður en fram fer hreinsun á sáðvöru frá öðrum framleiðanda.

3. Dagbókarfarsla og upplýsingaskylda.

Færa skal dagbók á hreinsunarstöðinni yfir framleiðslueiningar sem eru hreinsaðar með upplýsingum um eiganda, tegund, afbrigði, magn hrávöru og magn fullhreinsaðrar vöru.

Við lok tímabilsins skal árlega senda upplýsingar til aðfangaeftirlitsins fyrir 1. júlí yfir fjölda tonna af sáðvörum, sundurliðað eftir þeim tegundum sem hafa verið hreinsaðar á tímabilinu.

4. Spírunarsýni afhent.

Aðilar að rekstrinum skulu vera samvinnuþýðir og afhenda spírunarsýni af sáðvöru sem er hreinsuð í stöðinni.

Til að spírunarsýni komi að gagni verður það að vera dæmigert sýni.

Hægt er að panta poka undir sýni frá aðfangaeftirlitinu. Spírunarmælingar eru gerðar samkvæmt gildandi verðskrám.

5. Umsókn um viðurkenningu.

Umsókn um viðurkenningu sem leiguhrreinsunarstöð fyrir sáðkorn ásamt upplýsingum um og vitnisburði vegna faglegs stjórnanda, auk staðfestingar að viðkomandi stöð sé skráð í firmaskrá, er send til aðfangaeftirlitsins á þar til gerðu eyðublaði þegar henni er komið á fót og við síðari breytingar sem kunna að verða gerðar á skilyrðunum sem eru tilgreind í 1. og 2. lið.

Aðfangaeftirlitið viðurkennir leiguhrreinsunarstöð fyrir sáðkorn með hliðsjón af kröfunum sem kveðið er á um í 1. og 2. lið.

FRÁVIK VIÐ EFTIRLIT Á UPPGEFNUM MÖRKUM .

Frávik fyrir hreint fræ, fræ annarra jurtategunda og spírunarhæfni.

Við eftirlit mega niðurstöður er varða hreint fræ og spírunarhlutfall ekki fara undir uppgefin mörk að frádegnum frávikum. Hvað varðar fræ af öðrum jurtategundum mega niðurstöður ekki fara yfir uppgefin mörk að viðbættum frávikum.

Hreint fræ

Uppgefin mörk %	Frávik
99,5 - 100,0	0,7
99,0 - 99,4	0,9
98,0 - 98,9	1,2
97,0 - 97,9	1,5
96,0 - 96,9	1,7
95,0 - 95,9	1,9
94,0 - 94,9	2,0
93,0 - 93,9	2,1
92,0 - 92,9	2,2
91,0 - 91,9	2,4
90,0 - 90,9	2,5
88,0 - 89,9	2,7
86,0 - 87,9	2,9
84,0 - 85,9	3,0
82,0 - 83,9	3,2
80,0 - 81,9	3,3
70,0 - 79,9	3,8
60,0 - 69,9	4,1
50,0 - 59,9	4,2

Fræ af öðrum tegundum jurta

Uppgefin mörk %	Frávik
0	0,2
0,1	0,3
0,2	0,4
0,3	0,5
0,4	0,6
0,5	0,6
0,6	0,7
0,7	0,7
0,8	0,8
0,9	0,9
1,0	1,0

Spírunarhæfni

Uppgefin mörk %	Frávik
97 - 100	3
94 - 96	4
91 - 93	5
87 - 90	6
82 - 86	7
76 - 81	8
70 - 75	9
60 - 69	10
50 - 59	11
25 - 49	12

7. VIÐAUKI**KRÖFUR VEGNA VIÐURKENNINGAR SÁÐVÖRUVERSLANA.**

Aðfangaeftirlitið viðurkennir sáðvöruverslanir sem versla með sáðvöru í flokkum A og B.

Flokkur A Viðurkenning til að flytja inn og selja fullhreinsaðar sáðvörur.

Flokkur B Til viðbótar við flokk A gildir viðurkenning einnig fyrir framleiðslu og sölu á vörum sem er undir opinberu eftirliti.

1. Krafa um fagþekkingu:

Flokkur A Eigi sáðvöruverslun að fá viðurkenningu til að flytja inn og selja sáðvöru verður umsækjandi að leggja fram gögn til staðfestingar á að verslunin sé skráð á Íslandi og stjórnandi hennar sé fagmenntaður og í fullu starfi. Hinn fagmenntaði stjórnandi skal hafa próf frá sérskóla á sviði jarð- eða garðyrkju. Hann þarf enn fremur að hafa einhverja starfsreynslu úr sáðvöriðnaðinum eða af svipaðri starfsemi.

Flokkur B Eigi sáðvöruverslun að fá viðurkenningu til að rækta sáðvöru undir opinberu eftirliti, til viðbótar við innflutning og sölu, verður umsækjandi að færa sönnur á að verslunin hafi fagmenntaðan stjórnanda í fullu starfi. Hinn fagmenntaði stjórnandi skal hafa æðri menntun á sviði landbúnaðar og minnst priggja ára starfsreynslu úr sáðvöriðnaðinum eða af svipaðri starfsemi.

2. Tæknibúnaður:

Afkastageta tæknibúnaðar skal vera í réttu hlutfalli við þá vinnslu sem fram fer á vegum viðkomandi verslunar á sáðvörunum.

Búnaður verslunarinnar til þurkunar, hreinsunar, blöndunar, pökkunar, sýnatöku o.s.frv. skal vera skoðaður og viðurkenndur af aðfangaeftirlitinu.

3. Birgðageymsla:

Verslunin skal hafa yfir geymsluplássi að ráða sem hæfir og er nágu stórt fyrir það magn sáðvöru sem verslunin framleiðir og/eða selur.

Birgðageymslan skal skoðuð og viðurkennd af aðfangaeftirlitinu.

4. Vöruúrvval:

Verslunin skal hafa upp á fjölbreytilegt vöruúrvval að bjóða. Í þessu felst að boðið skal upp á úrvval fleiri stofna af þeim tegundum sem verslunin hefur leyfi til að versla með.

5. Umsókn um viðurkenningu:

Umsókn um viðurkenningu fyrir sáðvöruverslun ásamt upplýsingum um og vitnisburði vegna faglegs stjórnanda, auk staðfestingar á að viðkomandi verslun sé skráð í firmaskrá, er send til aðfangaeftirlitsins á þar til gerðu eyðublaði þegar henni er komið á fót og við síðari breytingar sem kunna að verða gerðar á skilyrðunum sem eru tilgreind í 1. til 4. lið.

Aðfangaeftirlitið viðurkennir sáðvöruverslun með hliðsjón af kröfunum sem kveðið er á um í 1. til 4. lið.

8. VIÐAUKI

RÆKTUN SÁÐVÖRU UNDIR OPINBERU EFTIRLITI.

A. Ræktunarreglur.

Ræktunarstaður.

Til að forðast hættu á víxlfrjóvgun getur aðfangaeftrilið ákveðið á hvada svæðum skuli rækta einstaka stofna samkvæmt samningum.

Almennar skyldur.

Fræakrar sem eru ræktaðir skulu vera á landi sem er vel fallið til ræktunar og gera skal nauðsynlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að varan óhreinkist. Komið skal í veg fyrir illgresismyndun eins og kostur er við ræktunina. Myndist mikið illgresi sem erfitt er að stemma stigu við og hreinsa eða aðskilja eða illgresi sem torveldar allt eftirlit getur það leitt til þess að uppskerunni verði hafnað eða hún flokkuð í lægri flokka.

Sáningarvélar, uppskeruvélar, flutningsbúnað, þurrkunaraðstöðu og birgðageymslur skal því fyrir notkun.

Hvað stórgert fræ korn- og grasttegunda varðar (kortegundir, hávingul, fóðurfax, tágavingul og rýgresi) skal verktaki sjá til þess að strangt eftirlit vegna flughafra fari fram á fræðkrum, sem eru ræktaðir samkvæmt samningi, minnst einu sinni á vaxtartímanum. Eftirlitið skal fara fram eftir skrið og helst áður en opinber plöntuskoðun fer fram.

Leggja skal á fyrsta uppskeruári fram eignarhaldsvottorð lauslegan uppdrátt yfir rekstrareininguna með nauðsynlegu upplýsingum um fræakra og fyrra plönturæktun. Hvað stórgert fræ gras- og kortegunda varðar skal leggja fram nýtt eignarhaldsvottorð árlega. Við plöntuskoðunina er æskilegt að framleiðandi eða staðgengill hans sé til staðar og sýni fræakra sína og hugsanlega aðra akra.

Uppskeran fer fyrst fram að lokinni plöntuskoðun.

Fyrri plönturæktun.

Flokkur P.

EKKI má rækta sáðkorn í flokki P í jarðvegi þar sem á síðustu fimm árum hefur farið fram ræktun á öðrum stofni sömu tegundar. Vor- og haustafbrigði teljast vera af sömu tegund.

Flokkur P og B.

EKKI má rækta grasfræ í flokkum P og B í jarðvegi þar sem á síðustu fimm árum hefur farið fram ræktun á öðrum stofni sömu tegundar.

EKKI má rækta graslendisbelgjurtur í flokkum P og B í jarðvegi þar sem á síðustu sjö árum hefur farið fram ræktun á öðrum stofni sömu tegundar.

EKKI má rækta iðnaðarjurtur í flokkum P og B í jarðvegi þar sem á síðustu sex árum hefur farið fram ræktun á öðrum afbrigðum sömu tegundar.

Flokkur B og C1.

EKKI má rækta sáðkorn úr flokkum B og C1 í jarðvegi þar sem árið á undan hefur farið fram ræktun á öðrum stofni sömu tegundar. aðfangaeftrilið getur útfært þessa kröfu frekar og látið hana ná yfir tvö ár vegna stofna sem erfitt er að aðgreina við plöntuskoðunina.

Flokkur C.

EKKI má rækta vottað fræ af gras- og graslendisbelgjurtum í jarðvegi þar sem á síðustu tveimur árum hefur farið fram ræktun á öðrum stofni sömu tegundar.

EKKI má rækta vottað fræ af iðnaðarjurtum í jarðvegi þar sem á síðustu sex árum hefur farið fram ræktun á öðrum afbrigðum sömu tegundar.

Flokkur C2 og D.

Rækta má sáðkorn úr flokkum C2 og D í jarðvegi þar sem árið á undan hefur farið fram ræktun á öðrum stofni sömu tegundar. Þegar um er að ræða stofn sem erfitt er að aðgreina við plöntuskoðunina getur aðfangaeftrilið krafist þess að afbrigðin séu ekki ræktuð í jarðvegi þar sem árið á undan hefur farið fram ræktun á öðru afbrigði sömu tegundar.

Fjöldi stofna af sömu tegund.

Einungis er heimilt að rækta einn stofn af sömu tegund á rekstrareiningunni.

Á rekstrareiningum þar sem fram fara kynbætur og framleiðsla á grundvallarfræi er heimilt að rækta fleiri stofna af sömu tegund. Ræktunin verður að fara fram á þann hátt að ekki sé hætta á víxlfrjóvgun.

Önnur fræræktun.

EKKI er heimilt að stunda annars konar fræræktun á rekstrareiningunni en þá sem er undir opinberu eftirliti.

Fjarlægð á milli fræakra.

Skýr afmörkun verður að vera á milli einstakra fræakra, og á milli fræakra og annarrar ræktunar sem getur skapað hættu á víxlfrjóvgun, þannig að fræakramir séu verndaðir gegn blöndun og innbyrðis víxlfrjóvgun.

Fjöldi fræræktunarará.

Framleiðslueiningar fræs af fjölærum tegundum í flokki B og C má viðurkenna í allt að þrjú ræktunararár eftir endurræktarárið. Fræ af hálíngesi má viðurkenna í allt að fimm ræktunararár eftir endurræktarárið. Ef ræktunin er stunduð í einstök ár sem fóðurraðt fyrir blómstrun koma þessi ár til viðbótar.

B. Tilkynning um ræktun.

Tilkynnt um framleiðslueiningar.

Verslanirnar skulu senda skrá til aðfangaeftrirlitsins fyrir 20. apríl yfir þær framleiðslueiningar sem þær hyggjast nota.

Tilkynnt um fræakra.

Verslanirnar skulu senda bráðabirgðatilkynningu til aðfangaeftrirlitsins fyrir 1. mars ár hvert yfir þær framleiðslueiningar sem þær hyggjast nota ásamt yfirliti yfir þá fræakra í hverri sýslu sem á að rækta það ár.

Verslanirnar skulu senda tilkynningu til aðfangaeftrirlitsins fyrir 20. apríl ár hvert yfir framleiðslueiningar sem eru ræktadoar í öðrum löndum og um alla fyrirhugaða endur-ræktunarakra með stórgerðu græsfræi (hávingul, fóðurfax, tágavingul og rýgresi) og korni.

Lokatilkynning um fræakra sem eru háðir plöntuskoðun skal send til aðfangaeftrirlitsins fyrir 1. júní ár hvert. Jafnframt skulu verslanirnar senda áfram eignarhaldsvottorð og lauslegan uppdrátt til aðfangaeftrirlitsins. Við lokatilkynningu skulu verslanirnar veita upplýsingar um eftirfarandi:

- Nafn og heimilisfang verkata, heiti býlis, sveitarfélags og sýslu.
- Tegundir og stofna sem á að rækta.

- c. Stærð frækurs í hekturum.
- d. Endurræktarár fyrir akurinn sem samningur gildir um.
- e. Fyrir sáðkorn, kílófjölda afhentrar sáðvöru til fræræktar með upplýsingum um ættlið og númer á framleiðslueiningu.

Tilkynningu um nýja frækra skal senda til aðfangaeftirlitsins fyrir 1. september á endurræktarárinu. Um leið og tilkynning er lögð fram skal gefa upplýsingar um hve mörg kíló hafa verið afgreidd af frei, númer framleiðslueininganna og ræktunararár.

C. Reglur um framkvæmd plöntuskoðunar og samanburðarræktunar.

Almennt um plöntuskoðunina.

Aðfangaeftirlitið skal sjá til þess að eftirlit sé haft á vaxtarímobilinu með öllum ökrum, sem tilkynnt hefur verið að eigi að rækta samkvæmt samningi, í samræmi við gildandi ákvæði. Markmiðið með plöntuskoðuninni er að ganga úr skugga um að unnt verði að nota uppskeruna sem sáðvöru.

Hvenær skoðun á að fara fram.

Plöntuskoðun á grasi skal fara fram á milli axmyndunar og axþroskunar á þeim tíma þegar unnt er að ganga úr skugga um hreinleika og einsleitni stofnsins og hvort sjúkdómar séu til staðar. Stefnt skal að því að ljúka plöntuskoðuninni svo fljótt að unnt sé, ef þess gerist þörf, að endurtaka skoðunina.

Skoðun belgjura og iðnaðarjurta skal fara fram á meðan á blómstrun stendur. Hvað varðar tegundir, þar sem heppilegur tími til að ganga úr skugga um einsleitni stofnsins er of snemma til að unnt sé að sannreyna með vissu að flughafrar séu ekki til staðar, skal sérstakt flughafraeftirlit fara fram síðar.

Veðurskilyrði við plöntuskoðun.

Plöntuskoðun skal ekki fara fram við veðurskilyrði sem draga úr gildi skoðunarinnar. Ef skilyrði eru samt sem áður erfið skal það skráð á plöntuskoðunareyðublaðið.

Framkvæmd plöntuskoðunar.

Plöntuskoðunarmennir skulu sjá til þess að ræktunarreglum sé fylgt og þar að auki meðal annars rannsaka eftirfarandi:

- hvort hætta er á víxlfrjóvgun og hvort nauðsynleg fjarlægð frá öðrum stofni er í samræmi við kröfurnar í þætti A í þessum viðauka,
- hvort aðrir stofnar af sömu tegund eru ræktaðir á rekstrareiningunni,
- hvort stunduð er önnur fræræktun en samningur gildir um,
- fyrri plönturæktun,
- blöndun við aðrar tegundir,
- sjúkdóma og skordýrapláður,
- illgresisvöxt, einkum hvort um flughafra er að ræða í ökrum með stórgerðum frætegundum,
- halla eða aðrar aðstæður sem gera skoðunarmönnum erfitt fyrir.

Skoðunarmennir skulu kenna akurinn með kerfisbundnum hætti með því að skipta honum í spildur eða reiti. Einnig skal taka mið af halla og öðrum hugsanlegum aðstæðum sem geta minnkað yfirsýn.

Aðrir stofnar og afbrigði.

Ef skoðunarmennir eru í vafa um hvort kynblöndun hafi orðið við aðra tegund eða finni þeir afbrigði í slíku magni að til álita komi að hafna framleiðslueiningunni eða flokka hana í lægri gæðaflokka skal gera aðfangaeftirlitinu viðvart eins fljótt og hægt er.

Aðrar tegundir í fræklinum.

Íblöndun annarra tegunda í fræklinum skal metin með hliðsjón af útbreiðslu þeirra og mögulegum vandamálum við hreinsum fræs. Hvað rýgresi varðar skal meta sérstaklega hugsanlega blöndun við aðra rýgresisætt, sbr. gæðakröfurnar við plöntuskoðunina.

Pegar um er að ræða blöndun við aðra tegund hefur rannsóknarstofugreiningin á full-hreinsaðri sáðvöru úrslitaáhrif á flokkun framleiðslueiningarinnar, samanber þó framan-grind ákvæði um rýgras.

Finnist flughafrar.

Fylgjast skal með fræökrunum vegna flughafra. Hvað graslendisjurtir varðar er flughafraeftirlitið mikilvægst á endurræktarárinu og fyrsta fræræktunarárinu. Við plöntuskoðun skal ekki taka fyrir breiðari spildur en svo að hægt sé að greina hugsanlegar flughafraplöntur. Hafi rekstrareiningin fengið undanþágu frá forskriftum varðandi flughafra skal fylgjast sérstaklega vel með stöðum þar sem þeir hafa fundist áður.

Finni skoðunarmennir flughafra skal merkja fundarstaðinn og auðkenna hann þannig að auðvelt verði að finna hann aftur. Vara skal verkakann við og þarf hann að vera viðstaddir þegar plöntusýni er tekið ef mögulegt er. Ef verktaikinn er ekki til staðar skulu tveir einstaklingar staðfesta fundinn. Senda skal sýnið til aðfangaeftirlitsins sem sker úr um hvort sýnið er flughfari eða ekki. Aðrar plöntur skal handhreinsa og brenna.

Komi í ljós að ekki er unnt að mæla með því að ræktunin verði viðurkennd sem sáðvara í neinum flokki skal tilgreina ástæðu þess á plöntuskoðunareyðublaðinu.

Samanburðarræktun.

Markmiðið með samanburðarræktuninni er að ganga úr skugga um einsleitni og hrein-leika stofnsins og að kanna hvort sjúkdómar sem berast með fræjum eru til staðar.

Aðfangaeftirlitið skal sá sýnum til samanburðarræktunar á öllum framleiðslueiningum sem verða notaðar við samningsbundna ræktun. Bera má framleiðslueiningarnar sem er sáð út saman við viðmiðunarsýni.

Sem liður í slembiathugun má sá sýnum úr öðrum framleiðslueiningum af sáðvöru sem er undir opinberu eftirliti.

Senda skal verslununum skriflega tilkynningu um niðurstöður plöntuskoðunar og samanburðarræktunarnar fyrir 15. september. Ef sérstakar ástæður liggja til getur aðfangaeftirlitið framlengt frestinn.

D. Gæðakröfur vegna plöntuskoðunar og samanburðarræktunar.

Plöntuskoðun:

Allar tegundir

Rýgresi

Flokkur	Hámarksagn annars stofns/afbrigðis --- plöntur á hektara	Hámarksagn rýgriesis af annari tegund --- plöntur á hektara
P	330	200
B	330	200
	1000	1000

Samanburðarræktun:

Flokkur	Hámarksagn annars stofns / afbrigðis --- plöntur á reit (10 m^2)		
Flokkur	Útsæði	Önnur tegund	Nakinn sólsveppur
		Plöntuskoðun plöntur á hektara	Skoðunardagur hundraðshlutfall plantna
			Plöntuskoðun plöntur á hektara
P	F eða P	250	0,1
B	P	250	0,1
C1	A.m.k. B	500	0,3
C2	A.m.k. C1	500	0,3
D	A.m.k. C1	1500	1,0
Skoðunardagur hundraðshlutfall plantna			
Engar kröfur *			
		1000	0,05
		2000	0,1
		2000	0,1
		4000	1,0

* Hægt er að krefjast sveppameðhöndlunar.